

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A Bizottság közleménye a filmekhez és egyéb audiovizuális alkotásokhoz nyújtott állami támogatásról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2013/C 332/01)

1. BEVEZETÉS

1. Az audiovizuális alkotások, különösen a filmek, fontos szerepet játszanak az európai identitások alakításában. Tükrözik az uniós tagállamok és régiók történelmét és különböző hagyományainak kulturális sokféleségét. Az audiovizuális alkotások egyrészt a jólét és a foglalkoztatás megteremtéséhez komoly lehetőséget kínáló gazdasági javak, másrészt a társadalmainkat tükröző és alakító kulturális javak.
2. Az audiovizuális alkotások közül gyártási költségeik és kulturális jelentőségük miatt továbbra is kiemelkednek a filmek. A filmgyártás költségvetése jelentősen meghaladja az egyéb audiovizuális tartalmak költségvetését, ezenkívül a filmek gyakran nemzetközi koprodukcióban készülnek, és felhasználási idejük is hosszabb. Az Európán kívüli filmek komoly versenytársnak számítanak. Az európai audiovizuális alkotásokat emellett csak ritkán forgalmazzák származási országuktól eltérő országokban.
3. A forgalmazás korlátozottsága az európai audiovizuális ágazat nemzeti, illetve regionális piacokra tagoltságából következik. Bár ez Európa nyelvi és kulturális sokszínűségével függ össze, a helyi jelleg az európai audiovizuális művek köztámogatásában is megjelenik; a nemzeti, regionális és helyi finanszírozási programok sok kis gyártó vállalatot támogatnak.
4. Általánosan elfogadott tény, hogy az európai audiovizuális gyártás fenntartásában fontos szerepet játszanak a támogatások. A producerek nehezen teremtik elő kereskedelmi forrásból a filmprojektek elindításához szükséges összeget. A vállalkozásaikhoz és a filmprojektheikhez társuló magas kockázat, tetéztve az ágazatot jellemző elégtelen nyereséggel, növeli az ágazat állami támogatástól való függőségét. Ha a gyártók csupán a piacra hagyatkoznának, sok film el sem készült volna, mivel a filmgyártás nagy összegű beruházást igényel, és az európai audiovizuális alkotások közönségének száma korlátozott. Ilyen körülmények között az audiovizuális alkotások gyártásának bizottsági és tagállami támogatása fontos szerepet játszik a kultúra és alkotókészség kifejezésre juttatásában, valamint az európai kultúra sokszínűségének és gazdagságának bemutatásában.
5. A MEDIA, az Európai Unió mozgóképszakmai- és új médiaágazatokra vonatkozó támogatási programja sok különféle, az audiovizuális ágazat különböző területeit lefedő finanszírozási programot kínál, ideértve a producereket, a forgalmazókat, az értékesítőket, a képzések szervezőit, az új digitális technológiák üzemeltetőit, a digitális videotékák üzemeltetőit, a kiállítás szervezőket és a fesztiválok, vásárok és promóciós rendezvények szervezőit támogató programokat. A MEDIA ösztönzi az európai filmek

forgalmazását és promócióját, különös tekintettel az európai koprodukciós filmekre. Ezek a fellépések a kulturális és kreatív ágazat új európai támogatási programja, a Kreatív Európa program MEDIA alprogramjának keretében folytatódnak.

2. A FILMEKHEZ ÉS EGYÉB AUDIOVIZUÁLIS ALKOTÁSOKHOZ NYÚJTOTT ÁLLAMI TÁMOGATÁS ELLENŐRZÉSÉNEK INDOKAI

6. A tagállamok számos, a filmek, televíziós programok és egyéb audiovizuális alkotások gyártását támogató intézkedést valósítottak meg. A becslések szerint a tagállamok több mint 600 nemzeti, regionális és helyi támogatási program keretében évente összesen 3 milliárd EUR támogatást nyújtanak a filmszakma számára ⁽¹⁾. Az ezen intézkedések háttéréül szolgáló érvelés kulturális és ipari megfontolásokon alapul. A tagállamok az intézkedésekkel elsősorban kulturális célból kívánják biztosítani, hogy nemzeti és regionális kultúrájuk és alkotóképességük megjelenjen az audiovizuális médiában (a filmekben és a televízióban). Másrészt oly módon kívánják elérni az iparág dinamikus fejlődéséhez és megerősítéséhez szükséges kritikus mértékű aktivitást, hogy szilárd alapokon nyugvó filmgyártó vállalkozások létrehozását támogatják, valamint gondoskodnak arról, hogy az emberi szakértelem és tapasztalatok állandóan rendelkezésre álljanak.
7. E támogatás segítségével az Unió világszinten az egyik legnagyobb filmgyártóvá nőtte ki magát. Az uniós filmiparban 2012-ben 1 299 játékfilm készült. Ugyanez a mutató az Egyesült Államokban 817, Indiában pedig 1 255 volt (2011-es adatok). 2012-ben Európában 933,3 millió darab mozijegyet adtak el ⁽²⁾. A szórakoztató filmek európai audiovizuális piacának értéke 2008-ban 17 milliárd EUR-t tett ki ⁽³⁾. Az Európai Unió területén az audiovizuális ágazatban több mint egymillió főt foglalkoztatnak ⁽⁴⁾.
8. A filmgyártás és -forgalmazás tehát nemcsak kulturális, hanem jelentős gazdasági tevékenységnek is minősül. Ezenfelül a filmproducerek tevékenysége és a filmforgalmazás is nemzetközi. Mindezek alapján a vissza nem térítendő támogatás, adókedvezmény, illetve más típusú pénzügyi támogatás formájában nyújtott támogatás befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet. Az ilyen jellegű támogatásban részesülő producerek és audiovizuális alkotások pénzügyi előnyben, következésképpen tehát versenyelőnybe kerülhetnek a filmszakmai támogatásban nem részesülő filmekkel szemben. Az ilyen támogatások ennélfogva torzíthatják a versenyt és az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak tekintendők. Az EUMSZ 108. cikke szerint ezért a Bizottságnak a többi ágazatban végrehajtott állami támogatási intézkedésekhez hasonlóan értékelnie kell az audiovizuális ágazat számára nyújtott támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét.
9. Ezzel összefüggésben fontos megjegyezni, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) a kultúrát kifejezetten az uniós politikák közé emelte, ezáltal elismerve a kultúra előmozdításának kiemelt jelentőségét az Európai Unió és tagállamai szempontjából. Az EUMSZ 167. cikkének (2) bekezdése a következőket mondja ki:

„Az Unió fellépésének célja a tagállamok közötti együttműködés előmozdítása és szükség esetén tevékenységük támogatása és kiegészítése a következő területeken:

[...]

— művészeti és irodalmi alkotás, beleértve az audiovizuális szektort is.”

10. Az EUMSZ 167. cikkének (4) bekezdése a következőket mondja ki:

„Az Unió a Szerződések egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során, különösen kulturái sokszínűségének tiszteletben tartása és támogatása érdekében, figyelembe veszi a kulturális szempontokat.”

⁽¹⁾ Az európai filmalapok évente 2,1 milliárd EUR támogatást nyújtanak (<http://www.obs.coe.int/about/oea/pr/fundingreport2011.html>). A filmszakmai támogatási programok területi feltételeinek gazdasági és kulturális hatásairól készített tanulmány megállapításai alapján a tagállamok filmszakmai adókedvezmények révén a becslések szerint évente további 1 milliárd EUR-t biztosítanak http://ec.europa.eu/avpolicy/info_centre/library/studies/index_en.htm#territorialisation

⁽²⁾ Forrás: *Focus 2012 — World film market trends*, European Audiovisual Observatory, 2012. május.

⁽³⁾ PWC Global Entertainment and Media Outlook 2009–2013, 2009. június, 193. o.

⁽⁴⁾ A KEA European Affairs által készített „Multi-Territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union” (Az audiovizuális művek több területre vonatkozó felhasználási engedélyezése az Európai Unióban) című tanulmány – végleges jelentés az Európai Bizottság Információs Társadalmi és Médiaügyi Főigazgatósága számára, 2010. október, 21. o., <http://www.keanet.eu/docs/mtl%20-%20full%20report%20en.pdf>

11. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése megtiltja az állam által vagy állami forrásból nyújtott olyan támogatást, amely torzíja a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet, vagy azzal fenyeget. Mindazonáltal a Bizottság egyes állami támogatásokat mentesíthet e tilalom alól. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontjában foglalt egyik ilyen kivétel a kultúrát előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja a verseny- és kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
12. A Szerződés állami támogatások ellenőrzésére vonatkozó szabályai tehát figyelembe veszik a kultúra és a hozzá kapcsolódó gazdasági tevékenységek sajátosságait. Az audiovizuális alkotások támogatása valamennyi tagállamban hozzájárul az európai film- és audiovizuális ágazat közép- és hosszú távú fenntarthatóságához, valamint fokozza az európai közönség számára elérhető alkotások kulturális sokszínűségét.
13. A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény részes feleként az Európai Unió – az uniós tagállamokkal együtt – elkötelezett az iránt, hogy a kulturális dimenziót, mint lényegi összetevőt, beépítse szakpolitikáiba.

3. FEJLEMÉNYEK 2001 ÓTA

14. A filmek és egyéb audiovizuális alkotások gyártásához nyújtott állami támogatás értékelésének feltételeit eredetileg a 2001. évi filmművészeti közlemény állapította meg⁽¹⁾. E feltételek érvényességét 2004-ben⁽²⁾, 2007-ben⁽³⁾ és 2009-ben⁽⁴⁾ meghosszabbították. Az érvényesség 2012. december 31-én lejárt. E közlemény a 2001. évi közlemény főbb vonalait követi, és reflektálni kíván a 2001 óta tapasztalt tendenciákra is.
15. A Bizottság által a 2001. évi szabályok hatálybalépése óta jóváhagyott támogatási programok alapján megállapítható, hogy a tagállamok a legkülönbébb támogatási mechanizmusokat és feltételeket alkalmaznak. A legtöbb program azt a modellt követi, amelyre vonatkozóan a 2001. évi közlemény értékelési feltételeit kidolgozták, vagyis kiválasztott filmprodukcióknak odaítélt olyan vissza nem térítendő támogatásokról van szó, amelyeknél a maximális támogatást a kedvezményezett filmgyártási költségvetésének százalékában állapítják meg. Azonban egyre több tagállam olyan támogatási programokat vezetett be, amelyeknél a támogatási összeget a kizárólag a támogatást nyújtó tagállamban folytatott filmkészítési tevékenységre fordított kiadások százalékában határozzák meg. E programok gyakran adócsökkentés formáját öltik, vagy más módon kerülnek automatikusan alkalmazásra a támogatásra való jogosultság bizonyos feltételeit teljesítő filmekre. A filmalapokhoz képest, amelyek egyenként, kérelem alapján ítélik meg támogatást egy-egy filmre, e programok automatikus alkalmazása lehetővé teszi a filmproducerek számára, hogy a finanszírozás jelentős részét előre betervezzék a film tervezési és fejlesztési fázisába.
16. A támogatott tevékenységek körét tekintve néhány tagállam filmgyártástól eltérő tevékenységekre is nyújt támogatást: így filmforgalmazásra, illetve filmszínházak számára, például a vidéki mozik vagy a művészmozik általános támogatására, felújításuk és korszerűsítésük fedezésére, illetve a digitális filmvetítésre történő átállásra. Néhány tagállam a hagyományos értelemben vett film- és televíziós alkotásokon túllépő audiovizuális projekteket, különösen transzmédia- vagy videojátékszerű interaktív termékeket is támogat. Ilyen esetekben a Bizottság a bejelentett támogatás szükségességének, arányosságának és megfelelőségének értékeléséhez minden esetben a filmművészeti közlemény feltételeit alkalmazta. A Bizottság azt is tapasztalta, hogy a tagállamok között verseny alakult ki annak érdekében, hogy állami támogatások felhasználásával vonzzák a harmadik országbeli filmgyártó nagyvállalatok belföldi beruházásait. A 2001. évi közlemény e kérdésekkel nem foglalkozott.
17. A Bizottság már a 2001. évi közleményben bejelentette, hogy felül fogja vizsgálni a területhez kötött ráfordítási kötelezettségeknek az állami támogatási szabályok értelmében erre az ágazatra vonatkozóan megengedett felső határát. A filmszakmai finanszírozási programokban szereplő, területhez kötött ráfordítási kötelezettségek azt jelentik, hogy a támogatott film költségvetésének egy bizonyos részét a támogatást nyújtó tagállamban kell felhasználni. A filmművészeti közlemény hatályának 2004. évi meghosszabbításakor megállapították, hogy a filmszakmai finanszírozási programokban szereplő, területhez kötött ráfordítási kötelezettségek kérdése a Szerződés belső piaci elveinek való megfelelés

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a filmművészeti és más audiovizuális alkotásokkal kapcsolatos bizonyos jogi szempontokról (HL C 43., 2002.2.16., 6. o.).

⁽²⁾ HL C 123., 2004.4.30., 1. o.

⁽³⁾ HL C 134., 2007.6.16., 5. o.

⁽⁴⁾ HL C 31., 2009.2.7., 1. o.

tekintetében további vizsgálatot igényel. Ugyancsak figyelembe kell venni a Bíróság 2001 óta folytatott ítélkezési gyakorlatát az áruk és szolgáltatások származására vonatkozó szabályok tekintetében a belső piac jelentőségére vonatkozóan ⁽¹⁾.

18. A kulturális vizsgálat gyakorlati alkalmazása is kérdéseket vetett fel. A filmgyártásra nyújtott támogatás összeegyeztethetőségét a Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében vizsgálja, amely rendelkezik a kultúra előmozdítását célzó támogatások nyújtásának lehetőségéről. A 2001. évi közlemény előírta, hogy a támogatást kulturális termékekhez kell nyújtani. A filmszakmai támogatási programokban alkalmazott kulturális szempontrendszerek Bizottság általi részletes vizsgálata azonban vita tárgyát képezte a tagállamokkal, különösen a szubszidiaritási elv tekintetében.
19. Ennek megfelelően amikor a Bizottság 2009-ben meghosszabbította a 2001. évi filmművészeti közleményben szereplő, az állami támogatásokra vonatkozó értékelési feltételek hatályát, azt is megjegyezte, hogy tovább kell foglalkozni e fejlemények hatásaival és felül kell vizsgálni az értékelési feltételeket.

4. SPECIFIKUS VÁLTOZÁSOK

20. Ez a közlemény a fenti kérdésekkel foglalkozik, továbbá módosítja a 2001. évi közleményben foglalt feltételeket. A közlemény az állami támogatásban részesített tevékenységek szélesebb körére terjed ki, kiemeli a kulturális szakpolitika területén a szubszidiaritás elvét és a belső piaci elvek tiszteletben tartását, magasabb maximális támogatási intenzitást tesz lehetővé az egynél több tagállam által finanszírozott koprodukciók esetében, valamint gondoskodik a filmművészeti örökség védelméről és elérhetőségéről. A Bizottság véleménye szerint e változásokra a 2001 óta bekövetkezett fejlemények miatt szükség van, és ezeknek köszönhetően a jövőben fokozódni fog az európai alkotások versenyképessége és páneurópai jellege.

4.1. A tevékenységek köre

21. Az e közlemény hatálya alá tartozó tevékenységek körével kapcsolatban elmondható, hogy a 2001. évi filmművészeti közlemény állami támogatási feltételei a filmgyártásra összpontosítottak. Amint láttuk, néhány tagállam azonban egyéb kapcsolódó tevékenységekre is nyújt támogatást, így például forgatókönyvírásra, fejlesztésre, filmforgalmazásra és a (többek között filmfesztiválokon történő) filmpromócióra. Az Európa kulturális sokféleségének audiovizuális alkotások révén történő védelmére és előmozdítására irányuló célkitűzést csak úgy teljesíthetjük, ha ezeket az alkotásokat bemutatjuk a nézőközönségnek. A támogatás filmgyártásra történő korlátozása ösztönözheti ugyan az audiovizuális tartalmak kínálatának bővülését, viszont nem garantálja az elkészített audiovizuális tartalom megfelelő forgalmazását és promócióját. Ennélfogva tehát helyénvaló, hogy a támogatás – a történet megszületésétől egészen a filmbemutatóig – a filmkészítés összes szakaszára kiterjedhessen.
22. A mozik számára nyújtott támogatást illetően például a vidéki vagy művészmozik számára biztosított összegek rendszerint elenyészőek, így számukra elegendő a csekély összegű támogatásokról szóló rendelet által előírt támogatási szint ⁽²⁾. Amennyiben azonban egy tagállam meg tudja indokolni a mozik nagyobb összegű támogatásának szükségességét, a Bizottság a támogatást a jelen közlemény alapján, az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében a kultúrát előmozdító támogatásként fogja értékelni. A mozik számára nyújtott támogatás előmozdítja a kultúrát, mivel a mozik elsődleges célja a film mint kulturális termék bemutatása.
23. Néhány tagállam a hagyományos értelemben vett film- és televíziós alkotásokon túlmenően fontolóra vette más audiovizuális projektek támogatását is. A transzmédiás történetmesélés (amely multiplatform vagy több platformot alkalmazó történetmesélésként is ismert) olyan technika, amely több, digitális technológiát alkalmazó platform és formátum – így filmek és videojátékok – segítségével mesél el történeteket. Fontos, hogy ezek a tartalmak összekapcsolódnak egymással ⁽³⁾. Mivel a transzmédiás projektek elkerülhetetlenül kapcsolódnak a filmgyártáshoz, a filmgyártási alkotóelem az e közlemény hatálya alá tartozó audiovizuális alkotásnak tekinthető.

⁽¹⁾ Különösen a Bíróság C-39/04. sz., Laboratoires Fournier ügyben 2005. március 10-én hozott ítélete (EBHT 2005., I-2057. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.).

⁽³⁾ Nem tévesztendő össze a hagyományos, több platformra kiterjedő média franchise-zal, folytatásos művekkel vagy adaptációkkal.

24. Ezzel szemben a játékprogramok – bár az elkövetkező években a média leggyorsabban növekvő ágazatát jelenthetik – nem minden esetben minősülnek szükségképpen audiovizuális vagy kulturális alkotásnak. E programok a gyártás, a forgalmazás, a marketing és a fogyasztás tekintetében a filmekről eltérő jellemzőkkel rendelkeznek. Ezért a filmgyártásra kialakított szabályok nem alkalmazhatók automatikusan a játékprogramokra. Ezenfelül a filmszakmai ágazattól eltérően a Bizottság még nem hozott kellő számú határozatot a játékprogramok állami támogatása tekintetében. Következésképpen e közlemény nem terjed ki a játékprogramokhoz nyújtott támogatásra. Az általános csoportmentességi rendelet⁽¹⁾ vagy a *de minimis* rendelet feltételeinek meg nem felelő videojáték-támogatási intézkedéseket továbbra is eseti alapon kell elbírálni. Amennyiben igazolható a kulturális és oktatási célokat szolgáló játékprogramokra irányuló támogatási program szükségessége, a Bizottság analógia útján az e közleménybe foglalt támogatási intenzitási feltételeket fogja alkalmazni.

4.2. Kulturális feltételek

25. Az audiovizuális ágazat számára nyújtott támogatás akkor egyeztethető össze az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontjával, ha a kultúra előmozdítására irányul. Az EUSZ 5. cikkében foglalt szubsidiaritási elvvel összhangban a kulturális tevékenységek meghatározása elsősorban tagállami hatáskörbe tartozik. Az audiovizuális alkotások támogatási programjainak vizsgálata során a Bizottság elismeri: feladata annak ellenőrzésére korlátozódik, hogy a tagállamok működtetnek-e a nyilvánvaló hibák elkerülését lehetővé tevő, hatékony ellenőrzési mechanizmust. Mindez megvalósítható volna egy olyan kulturális kiválasztási folyamat révén, amelynek célja annak eldöntése, hogy mely audiovizuális művek részesüljenek támogatásban, vagy pedig egy olyan kulturális profil alapján, amelynek minden audiovizuális műnek meg kellene felelnie ahhoz, hogy támogatásban részesülhessen. A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló 2005. évi UNESCO-egyezménnyel⁽²⁾ összhangban a Bizottság megjegyzi: az, hogy egy film kereskedelmi célú, nem zárja ki annak kulturális jellegét.
26. A nyelvi sokszínűség a kulturális sokszínűség fontos része, így valamely tagállam egy vagy több nyelve használatának védelme vagy ösztönzése szintén a kultúra előmozdítását szolgálja⁽³⁾. A Bíróság kialakult ítélkezési gyakorlata szerint valamely tagállam nyelvének⁽⁴⁾ és kultúrpolitikájának⁽⁵⁾ előmozdítása egyaránt olyan, közérdeken alapuló kényszerítő indoknak minősülhet, amely indokolhatja a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását. A tagállamok ezért a támogatás feltételeként előírhatják többek között, hogy a filmnek egy meghatározott nyelven kell készülnie, ha megállapítást nyer, hogy ez az előírás szükséges és megfelelő valamely, az audiovizuális ágazatra vonatkozó kulturális cél megvalósítása szempontjából, amely egy adott régióban fellelhető különféle – társadalmi, vallási, világnézeti és nyelvi – tényezőkhöz fűződő szólásszabadság előmozdítására is irányulhat. Azon tény, hogy az ilyen kritérium előnyt jelenthet olyan filmgyártó vállalkozások számára, amelyek az említett kritérium szerinti nyelven dolgoznak, a követett célkitűzésben szükségképpen benne rejlőnek tűnik⁽⁶⁾.

4.3. Területhez kötött ráfordítási kötelezettségek

27. A területhez kötött ráfordítási kötelezettségek – amelyek értelmében a támogatást nyújtó hatóságok arra kötelezik a filmproducereket, hogy a filmgyártási költségvetés egy bizonyos hányadát meghatározott területen költse el – a filmszakmai támogatási programok bizottsági ellenőrzése óta megkülönböztetett figyelmet kaptak. A 2001. évi filmművészeti közlemény alapján a tagállamok előírhatták, hogy a producerek kötelesek akár a film teljes költségvetésének 80 %-át is az adott tagállam területén elkölteni. Azokat a támogatási programokat, amelyek a támogatási összeget a támogatást nyújtó tagállamban folytatott filmkészítési tevékenységre fordított kiadások százalékában határozzák meg, úgy alakítják ki, hogy a lehető legtöbb filmkészítési tevékenységet folytassák a támogatást nyújtó tagállamban. E

⁽¹⁾ A Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet, HL L 214., 2008.8.9., 3. o.

⁽²⁾ Az egyezmény 4. cikkének (4) bekezdése kimondja: „A kulturális tevékenységek, áruk és szolgáltatások azok a tevékenységek, áruk és szolgáltatások, amelyek [...] kulturális kifejezéseket testesítenek meg vagy közvetítenek, függetlenül attól, hogy kereskedelmi értékkel bírnak-e. A kulturális tevékenység önmaga is lehet cél, vagy hozzájárulhat kulturális áruk előállításához és szolgáltatások nyújtásához.”

⁽³⁾ A C-222/07. sz. UTECA-ügyben 2009. március 5-én hozott bírósági ítélet 27–33. pontja.

⁽⁴⁾ A Bíróság C– 250/06. sz. *United Pan-Europe Communications Belgium* ügyben hozott 2007. december 13-i ítéletének 43. pontja.

⁽⁵⁾ A Bíróság C-6/98. sz. *ARD* ügyben hozott 1999. október 28-i ítéletének 50. pontja.

⁽⁶⁾ A C-222/07. sz., *UTECA*-ügyben 2009. március 5-én hozott bírósági ítélet 34. és 36. pontja.

programoknak tehát elválaszthatatlan velejárója a ráfordítások területéhez kötöttsége. A filmművészeti közleményben figyelembe kell venni a jelenleg alkalmazott támogatási programok különböző típusait.

28. A területéhez kötött ráfordítási kötelezettségek az audiovizuális alkotások belső piacára vonatkozó korlátozásnak minősül. A Bizottság ezért megbízást adott egy külső tanulmány elkészítésére az audiovizuális alkotásokra vonatkozó területi feltételekről. A tanulmány 2008-ban készült el⁽¹⁾. A filmművészeti közlemény hatályának 2009. évi meghosszabbításakor is megállapították, hogy a tanulmány összességében nem szolgált döntő érvekkel: nem vált világossá belőle, hogy a területi feltételek pozitív hatásai ellensúlyozzák-e a kedvezőtlen hatásokat.
29. A tanulmányban mindazonáltal megállapították, hogy a filmgyártás költségei a területi feltételeket alkalmazó országokban magasabbak az ilyen feltételeket nem alkalmazó országokhoz képest. Azt is megállapították, hogy a területi feltételek akadályozhatják a koprodukciónkat, és csökkenthetik ezek hatékonyságát. Összességében a tanulmány arra mutatott rá, hogy a területéhez kötött ráfordítási kötelezettségek szigorúbb korlátozása nem eredményez elegendő kedvező hatást ahhoz, hogy indokolni lehessen a jelenlegi korlátozások fenntartását. A tanulmány továbbá nem igazolta azt sem, hogy ezekre a feltételekre a célkitűzések megvalósításához lenne szükség.
30. A Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlását akadályozó tagállami intézkedés csak akkor elfogadható, ha teljesít bizonyos feltételeket: annak közérdeken alapuló kényszerítő oka van, megfelel az általa kitűzött cél elérésének biztosítására, és nem lép túl az annak eléréséhez szükséges mértéken⁽²⁾. A filmipar sajátos jellemzői, különösen a produkciók rendkívüli mobilitása, a kulturális sokféleség, valamint a nemzeti kultúra és nyelvek előmozdítása olyan, közérdeken alapuló kényszerítő indoknak tekinthető, amely indokolhatja az alapvető szabadságok gyakorlásának korlátozását. A Bizottság ezért továbbra is elismeri, hogy ilyen feltételek bizonyos mértékben elengedhetetlenek ahhoz, hogy a támogatást nyújtó tagállamban vagy régióban fennmaradjon egy minimális szintű filmgyártási infrastruktúra.
31. Alig néhány tagállam ír elő olyan, területéhez kötött ráfordítási kötelezettségeket, amelyek elérik a filmgyártási költségvetés 2001. évi közleményben engedélyezett 80 %-os felső határát. Több tagállami támogatási program egyáltalán nem tartalmaz területéhez kötött ráfordítási kötelezettségeket. Sok regionális program a támogatási összeghez kapcsolódik, és előírja, hogy ezen összeg 100 vagy 150 %-át kell, illetve indokolt felhasználni a támogatást nyújtó tagállamban, anélkül, hogy pontosan meghatározná az alvállalkozásba adott szolgáltatások vagy a gyártáshoz felhasznált termékek eredetét. Néhány program esetében a támogatásban részesülő producer a gyártási költségvetés legalább 20 %-át az adott tagállamon kívül is felhasználhatja. Egyes tagállamok a filmszakmai támogatást csak a helyi ráfordítások százalékában határozzák meg.
32. A területéhez kötött ráfordítási kötelezettségek hatálya alá tartozó kiadási összeget alapvetően az adott tagállam tényleges pénzügyi támogatása összegének hányadában, nem pedig a teljes filmgyártási költségvetés hányadában kívánatos megállapítani. A 2001. évi közlemény területi feltétele esetében ez nem feltétlenül volt így⁽³⁾.
33. A filmkészítést támogató tagállamok alapvetően két, jól elkülöníthető támogatási mechanizmust alkalmaznak:
- pl. döntőbizottság által, – pl. a gyártási költségvetés százalékában meghatározott közvetlen támogatás formájában odaítélt támogatás, valamint,
 - a támogatást nyújtó tagállamban felmerülő gyártási kiadások meghatározott hányadaként odaítélt és meghatározott támogatás (pl. adókedvezmény formájában).

⁽¹⁾ A filmekre és az audiovizuális alkotásokra kidolgozott állami támogatási programok területi záradékainak – különösen a koprodukciónkatra gyakorolt – gazdasági és kulturális hatásairól szóló 2008. évi tanulmány, http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/library/studies/territ/final_rep.pdf

⁽²⁾ A C-222/07. sz., UTECA ügyben hozott ítélet 25. pontja.

⁽³⁾ Például: ha egy 10 millió EUR-s költségvetéssel rendelkező producer olyan támogatásért folyamodik, amely filmként maximum 1 millió EUR támogatást nyújthat, akkor aránytalan a producer számára előírni, hogy a film költségvetéséből legalább 8 millió EUR-t a támogatást nyújtó tagállam területén kell elköltenie.

34. Az (52) bekezdés határértékeket állapít meg az egyes mechanizmusokra vonatkozóan, amelyek betartása esetén a Bizottság elfogadhatja, ha egy tagállam olyan, területhez kötött ráfordítási kötelezettségeket alkalmaz, amelyek továbbra is szükségesnek és arányosnak tekinthetők valamilyen kulturális cél szempontjából.
35. A vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtott támogatás esetén a területhez kötött ráfordítási kötelezettséget a támogatási összeg 160 %-ára kell korlátozni. Ez megfelel a korábbi szabály értelmében a filmgyártási költségvetés 80 %-ában meghatározott felső értéknek, abban az esetben, ha a támogatás intenzitása eléri az (52) bekezdés 1) pontjában megállapított általános felső határt, azaz a filmgyártási költségvetés 50 %-át ⁽¹⁾.
36. A támogatást nyújtó tagállamban folytatott filmkészítési tevékenységre fordított kiadások meghatározott százalékának támogatása arra ösztönzi a gyártókat, hogy a nagyobb összegű támogatás érdekében minél többet költsenek az adott tagállamban. A támogatható filmkészítési tevékenységnek a támogatást nyújtó tagállam területére való korlátozása területi korlátozásnak minősül. Ebből következően a vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó határértéknek megfelelő határérték megállapítása érdekében a területhez kötött ráfordítási kötelezettség hatálya alá tartozó kiadás összege nem haladhatja meg a filmgyártási költségvetés 80 %-át.
37. Ezenfelül – az alkalmazott mechanizmustól függetlenül – bármely program előírhat olyan támogatási kritériumot, amely meghatározza a támogatást nyújtó tagállam területén folytatandó filmkészítési tevékenység minimális szintjét. Ez a szint nem haladhatja meg a filmgyártási költségvetés 50 %-át.
38. Mindenesetre az uniós jog értelmében a tagállamok nem kötelesek területhez kötött ráfordítási kötelezettségeket előírni.

4.4. A nagy külföldi produkciók megnyeréséért folytatott verseny

39. A 2001. évi filmművészeti közlemény elfogadásakor még csak néhány tagállam próbálta meg a film-szakmai támogatásokat arra felhasználni, hogy saját országukba vonzzák a nagy külföldi filmprojekteket. Azóta több tagállam is olyan programokat kezdett alkalmazni, amelyek célja, hogy az egyesült államokbeli, kanadai, új-zélandi és ausztráliai telephelyekkel és stúdiókkal folytatott világméretű versenyben Európába vonzzanak tekintélyes filmprodukciókat. A jelen közleményt megelőző nyilvános konzultációban részt vevő felek elismerték, hogy az ilyen filmprodukciók elengedhetetlenül hozzájárulnak a színvonalas audiovizuális infrastruktúra megőrzéséhez, a kiváló stúdiók, felszerelések és stáb alkalmazásához, valamint a technológiák, a know-how és a szaktudás átadásához. A stúdiók külföldi filmprodukciók általi részleges használata azt is elősegíti, hogy rendelkezésre álljon a színvonalas és nagyszabású európai filmprodukciók elkészítéséhez szükséges kapacitás is.
40. A külföldi filmprodukciók tartós hatással lehetnek az európai audiovizuális ágazatra, hiszen rendszerint széles körben a helyi infrastruktúrát veszik igénybe és helyi stábot alkalmaznak. Ez összességében pozitív hatást gyakorolhat a tagállamok audiovizuális ágazatára. Arra is ki kell térni, hogy – a számos esetben Unión kívüli nagy projektnek tekintett külföldi filmek esetében – valójában európai producerekkel közösen készített koprodukciókkal állunk szemben. E támogatások tehát egyidejűleg hozzájárulnak az európai audiovizuális alkotások ügyének előmozdításához és a tagállami filmgyártáshoz szükséges infrastruktúrák fenntartásához.
41. A Bizottság ezért úgy véli, hogy az európai produkciókra nyújtott támogatásra vonatkozó feltételek alapján az ilyen támogatás a kultúrát előmozdító támogatásként elvben összeegyeztethető az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontjával. Mivel azonban a nagy nemzetközi produkciókra nyújtott támogatás összege igen magas lehet, a Bizottság figyelemmel fogja kísérni e támogatástípus további fejlődését annak érdekében, hogy a verseny mindenekelőtt a minőség és az áron, ne pedig az állami támogatásokon alapuljon.

4.5. Egynél több tagállam által finanszírozott koprodukciók

42. Kevés európai filmet forgalmaznak a gyártási területükön túl. A több országból származó producerek által készített koprodukciók esetében nagyobb a valószínűsége annak, hogy egy európai filmet több

⁽¹⁾ Például: ha egy 10 millió EUR-s költségvetéssel rendelkező film producere olyan támogatásért folyamodik, amely filmként maximum 1 millió EUR támogatást nyújthat, akkor a producertől nem várható el, hogy a film költségvetéséből 1,6 millió EUR-t meghaladó összeget költsön el a támogatást nyújtó tagállam területén. Ha azonban a film költségvetése 2 millió EUR lenne és az a maximális támogatási összegben részesülne, a producerre vonatkozó, területhez kötött ráfordítási kötelezettség megfelelne a gyártási költségvetés 80 %-ának.

tagállamban is bemutassanak. Tekintettel arra, hogy a több tagállamban vetített európai alkotások esetében fontos a különböző tagállamokból érkező producerek együttműködése, a Bizottság úgy véli, hogy az egynél több tagállam által finanszírozott, több tagállambeli producerrel dolgozó koprodukciók esetében indokolt a magasabb támogatási intenzitás.

4.6. Filmművészeti örökség

43. A filmeket össze kell gyűjteni, meg kell őrizni, és a következő generációk számára kulturális és oktatási célokból hozzáférhetővé kell tenni ⁽¹⁾. Az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2010. november 18-án következtetéseket fogadott el az európai mozgóképörökségről ⁽²⁾, amelyben felkérte a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy az állami támogatásban részesült filmeket – amennyiben lehetséges, valamennyi kapcsolódó anyaggal együtt – letétbe helyezzék egy, a filmművészeti örökséggel foglalkozó intézményben, és biztosítsák, hogy – amennyiben lehetséges – ezek az intézmények élvezhessék a filmek és az ahhoz kapcsolódó anyagok megőrzéséhez és kulturális, nem kereskedelmi célú felhasználásához szükséges jogokat.
44. Néhány tagállam bevezette azt a gyakorlatot, hogy a támogatás utolsó részletét csak azt követően folyósítják, hogy a filmművészeti örökséggel foglalkozó intézmény igazolta a támogatott film letétbe helyezését. Ez a tapasztalatok alapján hatékonyan szolgálja a letétbe helyezésre vonatkozó szerződéses kötelezettség érvényesítését.
45. Egyes tagállamok olyan rendelkezéseket is bevezettek támogatási megállapodásaikban, amelyek – meghatározott időszak eltelte után – lehetővé teszik a filmművészeti örökséggel foglalkozó intézmények számára, hogy a közfinanszírozású filmeket közérdekű feladataik végrehajtása során bizonyos célokra felhasználják, amennyiben ez nem ellentétes a film szokásos felhasználásával.
46. Ezért a tagállamoknak ösztönözniük kell a producereket és támogatniuk kell őket abban, hogy a finanszírozó szerv által kijelölt, filmművészeti örökséggel foglalkozó intézményben letétbe helyezzék a támogatott filmalkotás példányát megőrzés céljából ⁽³⁾, valamint annak lehetővé tétele érdekében, hogy a film a támogatási szerződésben megállapított idő eltelte után, a jogtulajdonosokkal való megállapodás szerint – a szellemi tulajdon-jogokkal összhangban és a jogtulajdonosok méltányos díjazásának sérelme nélkül – meghatározott nem kereskedelmi célokra felhasználható legyen, amennyiben ez nem befolyásolja a film rendeltetésszerű használatát.

5. A TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉNEK ÉRTÉKELÉSE

47. A filmekre és egyéb audiovizuális alkotásokra vonatkozó támogatás értékelésekor a Bizottság a fenti megfontolások alapján ellenőrzi a következőket:
 - először is azt, hogy a támogatási program tiszteletben tartja-e az „általános jogszerűség” elvét, azaz a Bizottságnak ellenőriznie kell, hogy a program nem tartalmaz-e olyan rendelkezéseket, amelyek ellentétesek az EUMSZ állami támogatástól eltérő területekre vonatkozó rendelkezéseivel,
 - másodsorban, hogy a program megfelel-e a támogatásokra vonatkozó, alább megfogalmazott specifikus összeegyeztethetőségi feltételeknek.

5.1. Általános jogszerűség

48. A Bizottságnak először is ellenőriznie kell, hogy a támogatás megfelel-e az „általános jogszerűség” elvnek, valamint hogy a támogathatósági és odaítélési feltételek nem tartalmaznak-e olyan rendelkezéseket, amelyek ellentétesek az EUMSZ állami támogatástól eltérő területekre vonatkozó rendelkezéseivel. A fentiekbe beletartozik az EUMSZ-ben rögzített alábbi elvek tiszteletben tartásának biztosítása: az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés tilalma, az áruk szabad mozgása, a munkavállalók szabad mozgása, a letelepedés szabadsága, a szolgáltatásnyújtás szabadsága, valamint a tőke szabad mozgása (az EUMSZ 18., 34., 36., 45., 49., 54., 56. és 63. cikke). Amikor az ezen elveket sértő rendelkezések nem függetleníthetők a program működésétől, a Bizottság a versenyszabályokkal együtt alkalmazva juttatja őket érvényre.

⁽¹⁾ A filmművészeti örökségről szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlás, HL L 323., 2005.12.9., 57. o.

⁽²⁾ HL C 324., 2010.12.1., 1. o.

⁽³⁾ A filmművészeti örökséggel foglalkozó intézmények olyan intézmények, amelyeket a tagállamok jelölnek ki azért, hogy összegyűjtsék, megőrizzék, valamint kulturális és oktatási célokból hozzáférhetővé tegyék a filmművészeti örökséget. A filmművészeti örökségről szóló 2005. évi európai parlamenti és tanácsi ajánlás alkalmazásában a tagállamok felsorolták a filmművészeti örökséggel foglalkozó intézményeket. A jelenlegi lista az alábbi internetcímen érhető el: <http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/reg/cinema/institutions.pdf>

49. A fenti elvekkel összhangban a támogatási program például nem korlátozhatja a támogatást a saját állampolgárokra; nem követelheti meg a kedvezményezettektől, hogy a nemzeti kereskedelmi jog értelmében alapított nemzeti vállalkozásként működjenek (az egyik tagállamban alapított és a másikban állandó fiók vagy képviselő révén működő vállalkozásoknak is jogosultnak kell lenniük a támogatásra; továbbá csak a támogatás folyósításakor kell teljesülnie a képviselőre vonatkozó követelménynek); illetve nem kötelezheti a filmgyártási szolgáltatásokat nyújtó külföldi vállalkozásokat arra, hogy kiküldött alkalmazottaik tekintetében kijátsszák a 96/71/EK irányelvben meghatározott feltételeket ⁽¹⁾.

50. Az európai filmszakmai ágazat egyedi helyzetére tekintettel, a filmszakmai támogatási programok:

- előírhatják, hogy az adott audiovizuális alkotás elkészítéséhez nyújtott támogatási összeg legfeljebb 160 %-át a támogatást nyújtó állam területén kell felhasználni, vagy
- az adott audiovizuális mű gyártására odaítélt támogatási összeget meghatározhatják a támogatást nyújtó tagállamban filmkészítési tevékenységre fordított kiadás százalékában, jellemzően abban az esetben, ha adókedvezmény formájában megvalósuló támogatási programról van szó.

A tagállamok a projektek támogathatóságának feltételeként mindkét esetben meghatározhatják a területükön folytatandó filmkészítési tevékenység minimális szintjét. Ez azonban nem haladhatja meg a teljes filmgyártási költségvetés 50 %-át. Ezenfelül a támogatás területhez kötése semmi esetre sem haladhatja meg a teljes filmgyártási költségvetés 80 %-át.

5.2. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja szerinti specifikus értékelési feltételek

51. Az európai audiovizuális alkotások gyártása támogatásának és az ehhez szükséges infrastruktúra biztosításának mögöttes célja az európai identitások alakítása és a kulturális sokféleség előmozdítása. A támogatás tehát a kultúra előmozdítására irányul. Az ilyen támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja alapján összeegyeztethető lehet a Szerződéssel. A film- és televíziós alkotások gyártásának ágazatában működő vállalkozások az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontja értelmében adott esetben a támogatások halmozása esetén érvényes maximális támogatási intenzitások keretén belül más támogatástípusokban is részesülhetnek (pl. regionális támogatás, kkv-k támogatása, kutatási-fejlesztési támogatás, képzési támogatás, illetve foglalkoztatási támogatás).

52. Az audiovizuális alkotások forgatókönyvírásának, fejlesztésének, gyártásának, forgalmazásának és promóciójának támogatására irányuló, e közlemény hatálya alá tartozó programok esetében a Bizottság a támogatásban részesülő audiovizuális alkotással kapcsolatban az alábbi szempontokat fogja megvizsgálni annak eldöntésekor, hogy a program az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja alapján összeegyeztethető-e a Szerződéssel:

1. A támogatást kulturális termékhez kell nyújtani. A tagállamok biztosítják, hogy a támogatott produkció a saját tagállami kritériumok szerinti kulturális tartalommal rendelkezik, amit a nyilvánvaló hiba elkerülésére szolgáló hatékony ellenőrzési eljárás révén érnek el: vagy zsűri, illetve egy kiválasztással megbízott személy választja ki a filmterveket, vagy – amennyiben nem létezik ilyen kiválasztási folyamat – összeállítják azt a kulturális szempontrendszer, amely tekintetében minden audiovizuális művet ellenőrizni kell.
2. A támogatás intenzitását a szokásos üzleti kezdeményezések ösztönzése érdekében elvileg a filmgyártási költségvetés 50 %-ára kell korlátozni. Az egynél több tagállam által finanszírozott, több tagállambeli producerrel dolgozó koprodukciók esetében a támogatás intenzitása legfeljebb a

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1996. december 16-i 96/71/EK irányelve a munkavállalók szolgáltatásnyújtás keretében történő kiküldetéséről (HL L 18., 1997.1.21., 1. o.).

filmgyártási költségvetés 60 %-a lehet. A nehéz audiovizuális filmalkotások ⁽¹⁾, valamint az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) listáján szereplő országok ⁽²⁾ részvételével készült koprodukciók nem tartoznak e korlátozások alá. Ezzel összefüggésben nehéz audiovizuális alkotásnak tekinthetők azok a filmek is, amelyek egyetlen eredeti változata valamelyik tagállam korlátozott földrajzi kiterjedéssel, népességgel és nyelvterülettel rendelkező hivatalos nyelvén készül.

3. A forgatókönyvíráshoz és a fejlesztéshez nyújtott támogatás elvben nem korlátozott. Ha az elkészített forgatókönyv vagy projekt alapján végül filmet készítenek, akkor a forgatókönyv-írási és fejlesztési költségeket beleszámítják a filmgyártási költségvetésbe, és azokat figyelembe veszik az audiovizuális alkotás ⁽²⁾ bekezdés szerinti maximális támogatási intenzitásának kiszámításakor.
4. A filmgyártási támogatásra jogosult audiovizuális alkotások forgalmazási és promóciós költségeinek támogatása az adott film gyártásának megfelelő intenzitás szintjén is lehetséges.
5. A kifejezetten a forgatókönyvíráshoz, fejlesztéshez, forgalmazáshoz és promócióhoz nyújtott támogatástól eltekintve, meghatározott filmkészítési tevékenységekhez nyújtott támogatás nem engedélyezett. Következésképpen a támogatást nem szabad a gyártási lánc egyes elemeire fenntartani. A meghatározott audiovizuális alkotás készítéséhez nyújtott támogatásnak hozzá kell járulnia az alkotás teljes költségvetéséhez. A producerekre kell bízni annak eldöntését, hogy költségvetésük mely tételét költik el más tagállamokban. Ennek célja, hogy a támogatás semleges ösztönző hatást fejtsen ki. Amennyiben a támogatást a film költségvetésének egyes tételeihez kötnék, ez az egyes támogatott tételeket szolgáltató ágazatok tagállam általi előnyben részesítését jelenthetné, és összeegyeztethetetlen volna a Szerződéssel.
6. A tagállamoknak ösztönözniük kell a producereket és támogatniuk kell őket abban, hogy a támogatott filmalkotás egy példányát helyezzék letétbe a finanszírozó szerv által kijelölt, filmművészeti örökséggel foglalkozó intézményben megőrzés céljából, valamint annak lehetővé tétele érdekében, hogy a film a támogatási szerződésben megállapított idő eltelte után, a jogtulajdonosokkal való megállapodás szerint – a szellemi tulajdon-jogokkal összhangban és a jogtulajdonosok méltányos díjazásának sérelme nélkül – meghatározott nem kereskedelmi célokra felhasználható legyen, amennyiben ez nem befolyásolja a film rendeltetésszerű használatát.
7. A támogatást átlátható módon kell odaítélni. A tagállamok kötelesek legalább a következő információkat közzétenni egyetlen internetes oldalon, illetve több internetes oldalról információt lekérő egyetlen internetes oldalon: a jóváhagyott támogatási program és végrehajtási rendelkezései teljes szövege, a támogatás kedvezményezettjének neve, a támogatott tevékenység vagy projekt neve és jellege, a támogatási összeg, valamint a támogatott tevékenység vagy projekt teljes költségvetésének arányában kifejezett támogatási intenzitás. Ezeket az információkat az odaítélésről szóló határozat elfogadását követően közzé kell tenni az interneten, azokat 10 évig meg kell őrizni és korlátozások nélkül a nyilvánosság rendelkezésére kell bocsátani ⁽³⁾.
53. Mozik korszerűsítéséhez, azok digitális átállását is ideértve, akkor nyújtható támogatás, ha a tagállam indokolni tudja a támogatás szükségességét, arányosságát és megfelelőségét. A Bizottság ennek alapján értékeli majd, hogy a program az EUMSZ 107. cikke ⁽³⁾ bekezdésének d) pontja alapján összeegyeztethető-e a Szerződéssel.
54. A maximális támogatási intenzitás betartásának ellenőrzésekor a támogatott tevékenységre vagy projektre irányuló tagállami támogatási intézkedések teljes összegét kell figyelembe venni, függetlenül

⁽¹⁾ Így a rövidfilmek, az első és második filmes rendezők filmjei, a dokumentumfilmek, illetve az alacsony költségvetésű vagy egyébként nehezen forgalmazható művek. A szubszidiaritás elve értelmében a tagállamoknak kell megállapítaniuk a nehezen forgalmazható művek meghatározását a nemzeti paramétereknek megfelelően.

⁽²⁾ A Fejlesztési Támogatási Bizottság (DAC) listáján szerepel az összes olyan ország és terület, amely jogosult hivatalos fejlesztési segélyre. Ez kiterjed a Világbank által közzétett egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem (GNI) alapján alacsony vagy közepes jövedelműnek minősülő valamennyi országra, a G8-ak tagjai, az uniós tagállamok és az EU-ba való belépés konkrét dátumával rendelkező országok kivételével. A lista emellett kiterjed az ENSZ-meghatározás szerinti összes legkevésbé fejlett országra (LDC-országok). Lásd: http://www.oecd.org/document/45/0,3746,en_2649_34447_2093101_1_1_1_1,00.html

⁽³⁾ Ezeket az információkat rendszeresen (például hathavonta) naprakésszé kell tenni, és nem védett formátumban kell közzétenni.

attól, hogy a támogatást helyi, regionális, tagállami vagy uniós forrásokból nyújtják. A közvetlenül uniós programokból (pl. MEDIA) odaítélt források azonban nem számítanak állami forrásnak, amennyiben az odaítélésről szóló határozat meghozatalába nem vonták be a tagállamokat. Az ilyen forrást tehát nem kell figyelembe venni a támogatási plafon betartásánál.

6. MEGFELELŐ INTÉZKEDÉSEK

55. Az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdése értelmében megfelelő intézkedésként a Bizottság azt javasolja, hogy a tagállamok létező filmszakmai támogatási programjaikat e közleménynek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 2 éven belül hangolják össze azzal. A tagállamok e közlemény Hivatalos Lapban történő közzétételét követő egy hónapon belül megerősítik a Bizottságnak, hogy egyetértenek a megfelelő intézkedésekre irányuló javaslattal. A válasz elmaradását a Bizottság úgy értelmezi, hogy az érintett tagállam nem ért egyet a javaslattal.

7. ALKALMAZÁS

56. E közleményt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételének napját követő naptól kell alkalmazni.
57. A Bizottság e közleményt alkalmazza minden olyan bejelentett támogatási intézkedés esetében, amely tekintetében a közlemény Hivatalos Lapban való közzétételét követően kéri fel határozathozatalra, akkor is, ha a támogatási intézkedést még a közzétételt megelőzően jelentették be.
58. A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló bizottsági közleménnyel ⁽¹⁾ összhangban a Bizottság a be nem jelentett támogatások esetében a következőképpen jár el:
- a) ezt a közleményt alkalmazza, ha a támogatást a közleménynek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követően nyújtották;
- b) minden más esetben pedig a 2001. évi filmművészeti közleményt alkalmazza.

⁽¹⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.